

TUNNETUSSEIN Porkuni Koolile

Teeme võimatu võimalikuks

Tekst: Tuuli Lindre ja Urve Karp – Porkuni Kooli õppejuht

Hooldusõppe põhiülesanne on sügava ja raske intellektipuudega lapse funktsioonide ja oskuste säilitamine ja arendamine, et tagada harjumuspäras keskkonnas tema potentsiaalile vastav järjest iseseisvam toimimine.

Tunnetussein on Porkuni Kooli A-korpuse ehk põhikooli lihtsustatud riikliku õppekava hooldusõppe taseme klasside koridoris üleval juba kolmandat õppeaastat.

Tunnetusseinal asuvatel plaatidel on kangast katete all peidus koduloomade karvade näidised. Karva katvaid loomapildiga kangast "aknaid" saab aga avada kasutades erinevat käelist osavust.

Laps peab proovima lahti tõmmata, kas lukkusid, trukke või krõpse, vabastama nõõbid nõõpaukudest või punuma lahti paela.

Seinale maalitud puul saab vahetada lehti või panna puule lumehelbed vastavalt õues olevale aastaajale.

Katarina Kimseni poolt kujundatud suurtel kangast ruutudel on ülaosal lilled ja allpool mullaalune põnev maailm. Lapsed saavad torukestest läbi lasta piskesi pärlitehnikas meisterdatud sipelgaid ja põimida nõõriga vihmaussi kõverat teekonda.

Tunnetusseina saab laps kasutada tunniväliselt - iseseisvalt ja huvipõhiselt, kuid lisaväärtust kooli vaatenurgast omab (reeglina) klassiõpetaja ettevalmistatud tegevus tunnetusseina juures omaette tunnina ja/või tunni osana. Tulenevalt koolis kasutusel olevast lõimingust erinevate ainete vahel (nädalateemad) langeb aktiivsem eesmärgistatud (töökava alusel) tegevus seina juures kokku nädalateemaga „koduloomad“. Seoseid muude nädalateemadega on siiski rohkem - aed, sügis metsas ja looduses, elus ja eluta loodus, putukad, roomajad jms.

Porkuni Kooli õpilane õpib suunaga üksikult üldisele, endast väljapoole, esemest abstraktse mõistmiseni.

Õpetamisel on võimalik kasutada kõiki abistamise vorme. Kõnele lisaks on kasutusel nii pedagoogilise töötaja, kui õpilase poolt alternatiivne kommunikatsioon (piltkommunikatsioon ja lihtsustatud viibe).

Õpetamine toetub õpilaste senso-motoorsele arengutasemele. Õpetust tunnetusseina juures võib ja saab siduda põhikooli lihtsustatud riikliku õppekava hooldusõppe taseme tegevusvaldkondadega: kommunikatsioon, motorika, kognitiivsed ja sotsiaalsed oskused. Motoorikapuudega õpilastele on võimalus tegevustahvli asetada sülle.

Laiem eesmärk on õpilase tunnetusliku huvi suurendamine (läbi täiskasvanu emotsionaalsuse ja selge keele) maailma vastu.

Näide konkreetse õpetaja meetoditest, tegevustest tunnetusseina kasutamisel: Koduloom esemena, fotona, pildina (näitlik-visuaalne meetod) seostatakse PSC-pildi ja viipega (sõnaline, praktiline meetod) ning sensorikaga (auditiivne meetod) klassiruumis (eelteadmiste aktiveerimine). Kasutusel lisaks IT vahendid (iPad Go Talk Now/ õpetaja töölehed).

Laps matkib õpetaja tegevusi ja/või reageerib tööülesandele (Näita, võta, leia samasugune, aseta, korda ... jms). Tunni põhiosa toimub tunnetusseina juures - leia sama loom (visuaalne), kuulamisülesannetena (mõistatused, rütmisalmid, helid), taktilsete ülesannetena (karvkatte katsumine, paaride leidmine).

QR-kood tegevusseinal võimaldab äpi abil visualiseerida õpilasele lisainfotahvelarvutis.

Fotod: ANU AAS (Porkuni Kooli hooldusklassi õpetaja)

Projektis osalesid: Riin Finling, Tuuli Lindre
Mai-Triin Viirsalu, Kerttu Taggo
Laura Kerttu Reintam, Marin Verlin
Karina Toome, Katarina Kimsen

Juhendajad: Tiia Artla ja Jana Kadastik

